

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120301682
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:6120301682.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v spore žalobcu: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, proti žalovanému: P. X., narodený XX. XX. XXXX, bytom I., W. XXX/X, zastúpený advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária JUDr. Vlasta Suchanová s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: 53 344 294, o zaplatenie 2 465,93 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 10C/63/2020-129 z 28. januára 2021, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti výroku II. o náhrade trov konania p o t v r d z u j e.
- II. Odvolací súd odvolanie žalovaného proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti výroku I. o zastavení konania o d m i e t a.
- III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) uznesením č. k. 10C/63/2020-129 z 28. januára 2021 zastavil konanie. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému sa priznáva proti žalobcovi náhrada trov konania. Ďalším výrokom rozhodol o vrátení súdneho poplatku vo výške 66,80 eura prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. so sídlom Banská Bystrica, Partizánska cesta 9, do 30 dní od doručenia odpisu tohto právoplatného uznesenia.
2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 a 2 CSP.
3. V odôvodnení poukázal na to, že žalobca žalobou požadoval, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť mu 2 465,93 eura s úrokom z omeškania 5 % ročne z 2 465,93 eura od 14. 05. 2020 do zaplatenia, na základe dohody o splátkovom splácaní záväzku uzavretej medzi ním a žalovaným 29. 04. 2020, pretože faktúra č. 20202028 z 13. 05. 2020 mu nebola zaplatená.
4. Žalovaný proti žalobe namietal.
5. Súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 15. 10. 2020, ktoré odročil bez toho, aby otvoril pojednávanie.
6. Žalobca vzal žalobu celkom späť s odôvodnením, že žalovanému poskytuje dodatočnú lehotu na splnenie povinnosti do konca roka 2021, preto navrhol konanie zastaviť a žiadnej zo strán nepriznať nárok na náhradu trov konania.

7. Žalovaný na výzvu súdu prvej inštancie, aby sa vyjadril k návrhu žalobcu na rozhodnutie o náhrade trov konania uviedol, že so späťvzatím žaloby súhlasí, ale považuje ho za účelové a návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania za nedôvodný s tým, že na náhrade trov konania trvá.

8. Súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom k tomu, že žalobca vzal žalobu celkom späť podľa § 144 CSP skôr ako sa začalo pojednávanie, nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby nebol potrebný podľa § 146 ods. 1 CSP, navyše žalovaný proti späťvzatiu nenamietal, preto konanie podľa § 145 ods. 1 CSP zastavil.

9. Keďže sa predmetným rozhodnutím konanie končí, súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Žalobca nevzal žalobu späť pre správanie sa žalovaného, pretože žalovaný nespĺnil povinnosť, ktorej uloženia sa žalobou dožadoval. Zastavenie konania preto zaviniť žalobca a súd by mal podľa § 256 ods. 1 CSP priznať náhradu trov konania žalovanému. Žalobca navrhol žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznať, zaoberal sa prvoinštančný súd tým, či nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by žalovanému podľa § 257 CSP tento nárok nemal priznať. Dodal, že dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať sociálnej situácie strán sporu, predmetu sporu a do úvahy treba brať tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku a prihliadnúť i na postoj strán v konaní. Súd prvej inštancie žiadne takéto dôvody nezistil a ani tvrdenia žalobcu, že žalovanému poskytol dodatočnú lehotu na plnenie, nie sú takými dôvodmi, ktoré by odôvodňovali pri rozhodovaní o náhrade trov konania uplatnenie výnimky zo zodpovednosti žalobcu na zastavení konania. Keďže žalovanému trovy konania vznikli, ich náhradu požadoval a nie sú tu žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mu ich náhradu nemal priznať, prvoinštančný súd žalovanému podľa § 256 ods. 1 CSP náhradu trov konania proti žalobcovi priznal. Záverom dodal, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

10. Vzhľadom na to, že žalobca zaplatil zo žaloby súdny poplatok 73,50 eura, avšak vzal žalobu celkom späť pred prvým pojednávaním, vrátil mu súd prvej inštancie podľa § 11 ods. 3, 4, 6 a 11 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov súdny poplatok zo žaloby vo výške 66,80 eura ($73,50 - 6,70 = 66,80$) prostredníctvom prevádzkovateľa systému do 30 dní od doručenia odpisu tohto právoplatného uznesenia.

11. Proti tomuto uzneseniu v časti výroku II. o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, žiadajúc odvolací súd, aby uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že podľa § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania neprizná žiadnej zo strán. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

12. Uviedol, že pokiaľ ide o zavinenie žalobcu na zastavení konania, toto prvoinštančný súd bližšie nezdôvodnil, iba stroho konštatoval, že žalobca zaviniť zastavenie konania. Dôvody, pre ktoré tak rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP neuviedol. Zaoberal sa skúmaním existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa hodných podľa § 257 CSP, ktoré nezistil. Zdôraznil, že späťvzatie nie je procesným zavinením v zmysle CSP, ale podstatný je dôvod, pre ktorý sa tak malo stať. Dôvodom späťvzatia žaloby, ako bolo uvedené vo vyjadrení z 28. 01. 2021, bolo poskytnutie dlhšej lehoty žalovanému na zaplatenie, a to v súvislosti s pandemiou COVID - 19. Zdôraznil, že poskytnutie dodatočnej lehoty žalovanému je dôvodom (podľa § 256 ods. 1 CSP) na to, aby nevznikla procesná zodpovednosť (zavinenie) na späťvzatí žaloby, preto nemožno hovoriť o procesnom zavinení ako o sankcii za zastavenie konania. Príslušné ustanovenia CSP spájajú procesnú vinu žalobcu na späťvzatí žaloby pokiaľ ide napr. o žalobu podanú po lehote, žalobu zle napísanú, bezdôvodnú žalobu a podobne.

13. Zdôraznil, že v čase keď písal späťvzatie žaloby (v prvej polovici mesiaca december 2020), jeho podanie sa z dôvodu ochorenia na COVID -19 skomplikovalo. Späťvzatie s dátumom 07. 12. 2020 sa z technických príčin na strane portálu slovensko.sk nepodarilo dňa 07. 12. 2020 odoslať, o čom nemal vedomosť. V priebehu ochorenia od 18. 12. 2020 do 08. 01. 2021 však prokurista dňa 07. 01. 2021 zistil, že späťvzatie podané nebolo a poslal ho opätovne. Opätovne ho odoslal elektronickými prostriedkami aj so zrejmom nesprávnosťou, a to s chybným dátumom podania. Správny dátum na podaní mal byť 07. 12. 2020 a nie ako je na ňom nesprávne uvedené 07. 01. 2020. Vzhľadom na uvedené, obsah

späťvzatia je správny a poskytol žalovanému dlhšiu lehotu na plnenie, a to do 07. 01. 2021. V priebehu posledného štvrťroka 2020 bol žalovaný opätovne vyzývaný na úhradu dlžnej sumy, k čomu sa vyjadrila jeho právna zástupkyňa v Oznámení z 27. 10. 2020 tak, že: “výzve doslova “nerozumie” a nevie zaujať žiadne stanovisko.”

14. Proti touto uzneseniu v časti výroku I. o zastavení konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, žiadajúc odvolací súd, aby uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Odvolanie odôvodnil s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP. Uviedol, že platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 36Up/957/2020 z 3. júna 2020 bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu istinu vo výške 2 465,93 eura spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 2 465,93 eura od 14. 05. 2020 do zaplataenia alebo v tej istej lehote podať odpor s odôvodnením vo veci samej na súde, ktorý platobný rozkaz vydal a ďalším výrokom mu uložil zaplatiť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu žalobcovi náhradu trov konania vo výške 73,50 eura. Proti platobnému rozkazu podal včas odpor aj s vecným odôvodnením. Následne bola vec postúpená Okresnému súdu Nitra, ktorý začal vo veci konať a nariadil na prejednanie pojednávanie. Svoju neúčasť na nariadenom pojednávaní riadne ospravedlnil. Pojednávanie bolo odročené najskôr na 23. 11. 2020 a potom na 18. 01. 2021. Dňa 11. 01. 2021 doručil súd prvej inštancii výzvu na vyjadrenie, či trvá na náhrade trov konania v danej veci poukazujúc na to, že žalobca vzal žalobu späť. Dňa 14. 01. 2021 si uplatnil náhradu trov konania a uviedol, že konanie žalobcu považuje za účelové a špekulatívne, avšak ak sa žalobca rozhodol v konaní nepokračovať, je to na jeho zvážení a rozhodnutí, preto súhlasil so späťvzatím žaloby, ale nie z dôvodov, ktoré uviedol žalobca. Po oboznámení sa s napadnutým uznesením a analýze všetkých úkonov žalobcu, súdu prvej inštancie, obsahu jednotlivých podaní žalobcu a ďalších krokoch žalobcu podaním žaloby na súde prvej inštancie dňa 12. 01. 2021, ktorá vec je vedená pod sp. zn. 7Csp/12/2021 mal za to, že nesprávnym procesným postupom boli žalovanému odňaté jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a v časti náhrady trov konania súd prvej inštancie pochybil, keď neuviedol v akej výške bola žalovanému priznaná náhrada trov konania.

16. Pokiaľ ide o zastavenie konania namietal, že žalovaný vzal žalobu späť a súd prvej inštancie mal konanie zastaviť podľa § 146 ods. 1 CSP. Nesúhlasil s konštatovaním, že žalobca vzal žalobu späť podľa § 144 CSP skôr ako sa začalo pojednávanie, preto nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby nebol potrebný podľa § 146 ods. 1 CSP a navyše keď žalovaný proti späťvzatiu nenamietal, preto súd prvej inštancie podľa § 145 ods. 1 CSP konanie zastavil. S týmto názorom nesúhlasil, pretože pojednávanie dňa 15. 10. 2020 sa riadne uskutočnilo v zmysle § 179 a § 181 CSP, a teda prvoinštančný súd mal postupovať tak, že by ma vyzvať žalovaného, či súhlasí so späťvzatím žaloby. Prvoinštančným súdom bol vyzvaný len na vyčíslenie trov právneho zastúpenia. Takýmto postupom súdu prvej inštancie boli porušené procesné práva a práva na spravodlivý proces žalovaného.

17. Poukázal na priebeh pojednávania nariadeného na 15. 10. 2020, pričom je pravdou, že súd zistil problém v zastupovaní žalobcu koncipientkou žalobcu, a to JUDr. Máriou Sabovou, avšak až po prednese žaloby a vyjadrenie sa k žalobe prostredníctvom právnej zástupkyne žalovaného, súd vyhlásil uznesenie, že zastúpenie žalobcu v konaní JUDr. Sabovou sa nepripúšťa. V zápätí JUDr. Sabová uviedla, že do pojednávacej miestnosti príde zástupca a konateľ žalobcu, a to JUDr. Juraj Bizoň, ktorý sa aj dostavil a súd pokračoval v pojednávaní s tým, že sa žalobca k veci vyjadril, vyjadril sa aj k odporu s tým, že následne súd pojednávanie odročil na deň 23. 11. 2020 o 11.00 hod. Následne sa žalovaný vyjadril k prednesu žalobcu, odkázal na svoje písomné podanie (odpor) a dokonca súd podľa § 181 ods. 2 CSP určil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykonať, a ktoré nevykonať a tiež uviedol svoje predbežné posúdenie veci.

18. S poukazom na tieto skutočnosti takto vedené pojednávanie zo strany súdu spĺňalo náležitosti § 180 a § 181 CSP, a teda nemožno súhlasiť so závermi súdu, že sa nezačalo pojednávanie, preto nie je potrebné vyjadrenie žalovaného, resp. súhlas alebo nesúhlas so späťvzatím žaloby podľa § 146 ods. 1 druhá veta CSP, na základe výzvy súdu. Skutočnosť, že žalovaný nebol riadne vyzvaný na vyjadrenie k späťvzatiu žaloby žalobcu zakladá aj skutočnosť o prostriedkoch procesnej obrany, ktoré nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, pretože sa týkajú procesných podmienok, čím je naplnené § 366 písm. a/ CSP o novotách v odvolacom konaní.

19. Na rámec výzvy súdu na vyjadrenie sa k vyčísleniu trov konania sa vyjadril aj k špekulatívnemu konaniu žalobcu, ktoré predchádzalo späťvzatiu žaloby. Späťvzatie však nebolo riadne doručené. V podaní, ktorým boli vyčíslené trovy konania žalovaný uviedol, že ak sa žalobca rozhodol vziať žalobu späť, je to jeho právo, avšak nie z dôvodov, ktoré sú uvedené v žalobe. Prvoinštančný súd pochybil, keď pojednávanie z 15. 10. 2020 nevyhodnotil ako pojednávanie, ktoré prebehlo podľa zásad § 180 a § 181 CSP a tým prišlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

20. V súvislosti s rozhodnutím o trovách konania uviedol, že z formulovaného výroku nie je možné jednoznačne prijať záver, v akom rozsahu sú strane priznané trovy. Keďže je náhrada v zmysle § 255 CSP založená na zásade procesného úspechu, mala by následne nájsť svoje odzrkadlenie aj vo výroku rozhodnutia. Je neakceptovateľný záver, aby sa strana iba domnievala, že trovy jej boli priznané v plnom rozsahu, ak táto skutočnosť nevyplýva priamo z enunciátu. Takýto postup odporuje čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Úlohou súdneho úradníka nie je skúmať úspešnosť strany v spore, ale rozhodovať o výške jej trov. S poukazom na uvedené skutočnosti navrhol odvolaniu vyhovieť.

21. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalovaný v odvolaní uvádza, že pojednávanie, ktoré sa malo konať dňa 15. 10. 2020 sa naozaj uskutočnilo. S týmto tvrdením nesúhlasil a stotožnil sa so skutočnosťami uvedenými v napadnutom uznesení. Zo zápisnice, z napadnutého rozhodnutia, ako aj z úradného záznamu koncipientky JUDr. Márie Sabovej z 15. 10. 2020 vyplýva, že pojednávanie vytyčené na deň 15. 10. 2020 sa neuskutočnilo. Vzhľadom k tomu, že sa pojednávanie nekonalo, nemohlo dôjsť ani k prednesu žaloby žalobcom ako tvrdil žalovaný. Žalovaný ďalej namietal porušenie jeho práva na spravodlivý proces. Nie je však jasné, akým konaním, resp. nekonaním k takému porušeniu malo dôjsť. Sám žalovaný v odvolaní uviedol, že sa vyjadril k späťvzatiu žaloby a so späťvzatím žaloby súhlasil. Žalovaný odvolanie odôvodnil klamstvom, rovnako ako klamal v prvoinštančnom konaní o skutočnostiach týkajúcich sa dohody, ktorú so žalovaným uzatvoril. Jeho tvrdenia uvádzané v odvolaní sú v priamom rozpore so Zápisnicou o pojednávaní z 15. 10. 2020, ako aj so skutkovým stavom. To, že ide o nepravdivé tvrdenia žalovaného bolo preukázané.

22. K vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že žalobca poukazuje na úradný záznam koncipientky JUDr. Márie Sabovej z 15. 10. 2020, z ktorého má vyplývať, že pojednávanie vytyčené na deň 15. 10. 2020 sa neuskutočnilo, a keďže sa neuskutočnilo, nemohlo prísť ani k prednesu žaloby žalobcom. S takouto argumentáciou nesúhlasil a zotrval na svojom odvolaní v tom rozsahu. V podanom odvolaní dôsledne opísal postup súdu prvej inštancie na nariadenom pojednávaní. Predložený úradný záznam koncipientky žalobcu, na ktorý poukazuje žalobca, nie je z 15. 10. 2020, ale z 31. 03. 2021 a ide o účelové tvrdenie JUDr. Márie Sabovej. Ďalej žalobca vo vyjadrení spochybňoval, že v konaní prišlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces s tým, že mu nie je jasné akým konaním, resp. nekonaním malo k takémuto porušeniu dôjsť. V odvolaní uviedol, že dňa 15. 10. 2020 prišlo zo strany súdu prvej inštancie k riadnemu pojednávaniu v zmysle § 180 a § 181 CSP, prednesu žaloby žalobcu, k vyjadreniu žalovaného cestou právnej zástupkyne a následne, ak žalobca zobral žalobu späť podaním z 07. 01. 2021, súd mal postupovať v zmysle ust. § 146 ods. 1 CSP, pretože mal žalovaného vyzvať na vyjadrenie, či so späťvzatím žaloby súhlasí. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie žalovaného k vyjadreniu nevyzval, prišlo k porušeniu práva na spravodlivý proces bez ohľadu na skutočnosť, ako sa vyjadril vo svojom vyjadrení k uplatneniu náhrady trov konania. S poukazom na vyššie uvedené považoval tvrdenia žalobcu vo vyjadrení z 31. 03. 2021 za zavádzajúce, účelové a nepravdivé.

23. Záverom dodal, že konštatovania nepriaznivo pôsobia na žalovaného, zdravotný stav. V danom prípade sa so žalobcom dohodol na tom, že ho bude zastupovať v súvislosti s uzatvorením kúpnej zmluvy so spol. MH invest s.r.o., čo sa aj uskutočnilo s tým, že za takto poskytnuté právne služby žalobcovi zaplatil finančné prostriedky a žiadnu inú dohodu o poskytovaní právnych služieb so žalobcom neuzatvoril a dohodu o splátkovom splácaní záväzku z 29. 04. 2020 považoval za absolútne neplatnú.

24. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, prejednal odvolanie žalobcu a odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) a dospel k záveru, že pokiaľ ide o odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti výroku I. o zastavení konania, toto je

potrebné podľa § 386 písm. c/ CSP odmietnuť a odvolanie žalobcu a odvolanie žalovaného smerujúce proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti výroku II. o nároku na náhradu trov konania je nedôvodné, preto je potrebné v tejto napadnutej časti napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. CSP ako vecne správne potvrdiť.

25. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

26. Podľa § 251 CSP v znení platnom a účinnom od 01. 07. 2016, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

27. Podľa § 256 ods. 1 CSP v znení platnom a účinnom od 01. 07. 2016, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

28. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

29. Vzhľadom na to, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní danej veci sa zaoberal pokiaľ ide o prvoinštančné uznesenie napadnuté odvolaním žalobcu ako aj odvolaním žalovaného v časti výroku II. o nároku na náhradu trov konania len námietkami uvedenými v odvolaní, ktorými žalobca namietal, že mu bola nesprávne uložená povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania, majú za to, že v danej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a žalovaný namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti výroku o trovách konania, keď vo výroku II. nebol uvedený percentuálny pomer, v akom mu bol nárok na náhradu trov konania priznaný.

30. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní, spravidla v spore, uspel, má, zásadne, právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchýliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka.

31. Zmyslom a účelom inštitútu náhrady trov konania pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane náhradu tých trov konania, ktoré účelne vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon; tieto sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napr. takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP (porovnaj napr. II. ÚS 31/04). Pri rozhodovaní o trovách konania v zmysle § 255 CSP v spojitosti s § 251 CSP platí, že sa hradia len preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky a že sa právo na náhradu trov konania riadi mierou procesného úspechu.

32. V sporových konaniach sa teda ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Oslobodenie od povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane nie je možné. Ani v prípade, ak bolo neúspešnej strane priznané oslobodenie od súdnych poplatkov (ktoré sa vzťahuje len na jej prípadnú poplatkovú povinnosť), nezabavuje ju to povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strane. V rámci trov úspešnej strany môžu byť priznané aj súdne poplatky zaplatené úspešnou stranou, ktoré je jej povinná neúspešná strana nahradiť. Len v prípade, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať (§ 257 CSP).

33. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t. j. každá strana (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech

len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. júna 2011, sp. zn. 8 Sžo 215/2010).

34. Ak mala teda strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov buď pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Ak je pomer úspechu obidvoch strán zhruba rovnaký, súd rozhodne, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

35. Odvolací súd preskúmavajúc dôvodnosť podaného odvolania dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav vecí, vec správne právne posúdil a následne vecne správne rozhodol, keď dospel k záveru, že žalobca zaviniel zastavenie konania, keď vzal žalobu späť bez toho, aby žalovaný v zmysle žaloby plnil to, čo žalobca žalobou žiadal. Odvolací súd teda nezistil dôvodnosť námietok žalobcu, ktoré by odôvodňovali procesný postup v zmysle § 388 CSP tak, ako to navrhoval žalobca v podanom odvolaní, a to tak, aby odvolací súd nepriznal náhradu trov konania žiadnej zo strán.

36. Odvolací súd však v súvislosti s predmetnou vecou poznamenáva, že ak teda dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca žalobu musel zobrať späť pre správanie žalovaného, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zaviniel zastavenie konania. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca.

37. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k rovnakému záveru, ako súd prvej inštancie s tým, že súd prvej inštancie správne rozhodol, keď o trovách konania rozhodol v zmysle § 256 ods. 1 CSP, a teda že náhradu trov konania priznal strane, ktorá nezavinila zastavenie konania, teda žalovanému. Odvolací súd posudzujúc dôvodnosť podaného odvolania pri preskúmaní veci postupoval v zmysle príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, a to konkrétne § 256 ods. 1, keďže zistil, že boli splnené zákonné podmienky na to, aby súd uložil povinnosť nahradiť trovy konania žalovaného žalobcovi.

38. Súd prvej inštancie sa správne obmedzil na skúmanie procesného zavinenia na zastavení predmetného konania, a to v tom smere, že skúmal, z akého dôvodu žalobca vzal podanú žalobu späť. Žalobca vzal žalobu späť z dôvodu, že žalovanému mienil poskytnúť dlhšiu lehotu na úhradu dlžnej sumy, a to do konca kalendárneho roka 2020. Zároveň žiadal, aby súd prvej inštancie nepriznal nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalovaný neplnil to, čo od neho žalobca žalobou žiadal, a teda nemožno konštatovať, že sa pričínil na zastavení konania. Skutočnosť, že sa žalobca rozhodol poskytnúť žalovanému viac času na úhradu dlžnej sumy bolo výlučne na jeho vôli. Samotným „vôľovým rozhodnutím“ predĺžiť lehotu na plnenie žalobca spôsobil, a tiež sám vyhodnotil dôvod, pre ktorý navrhol konanie zastaviť. Odvolací súd len pripodobní prejednávajú situáciu situácii, že by žalobca dlh odpustil. Znamenalo by to, že existuje dôvod pre späťvzatie žaloby na viac „neexistujúci“ nárok žalobcu obdobne tak, ako za prejednávanú situáciu, v ktorej nárok pôvodne splatný, v dôsledku predĺženia lehoty splatnosti, prestáva byť „nárokovateľný“ v čase hmotnoprávneho predĺženia lehoty splatnosti. Uvedený záver platí aj za situácie, ak by hmotnoprávne predĺženie splatnosti nenastalo, pretože nejde o dôvod hodný osobitného zreteľa v dôsledku svojho vlastného rozhodnutia žalobcu, predĺžiť lehotu splatnosti.

39. Žalobca žalovanému poskytol dlhšiu lehotu na plnenie. Uvedené nemôže založiť existenciu dôvodu hodného osobitného zreteľa tak, ako ju má na zreteľa § 257 CSP, a teda okolnosť, ktorá by ho zbavila povinnosti znášať trovy zastaveného konania. Ak sa žalobca rozhodol konať tak, že žalovanému z dobrej vôle poskytne dlhšiu lehotu na splnenie svojej povinnosti a z uvedeného dôvodu žalobu vziať späť, musel si byť vedomý následkov vo forme povinnosti uhradiť trovy konania protistrane, keďže táto neplnila to, čo bolo predmetom žaloby. Takéto konanie nemožno považovať za dôvod, pre ktorý by súd žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, na ktoré mu vychádzajúc z § 256 ods. 1 CSP tento zákonný nárok vznikol. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie vychádzajúc z okolností danej veci ako aj nepreukázania iných okolností viažucich sa k osobe žalobcu rozhodol tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania, keď nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, tak ako to vyhodnotil aj prvoinštančný súd.

40. Pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v časti odôvodnenia výroku o trovách nepreskúmateľné, pretože nie je uvedený percentuálny pomer priznaného nároku, odvolací súd v tomto smere poznamenáva, že predmetnej otázke sa rozchádza aj aplikačná prax súdov, pričom za súladné s Civilným sporovým poriadkom možno považovať tak výrok, ktorý znie ako v predmetnej veci, teda: „Žalovanému sa priznáva proti žalobcovi náhrada trov konania,“ ako aj výrok, v ktorý by znel: „Žalovanému sa priznáva proti žalobcovi náhrada trov konania v plnom rozsahu“ alebo Žalovanému sa priznáva proti žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 100 %.“ Odvolací súd poznamenáva, že z výroku napadnutého uznesenia, ako aj odôvodnenia napadnutého uznesenia nepochybne vyplýva, že žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže súd prvej inštancie v danej veci posudzoval výlučne zavinenie za zastavenie konania, ktoré nepochybne vzhľadom na strane žalobcu, konštatujúc navyše neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Inými slovami pokiaľ nie je stanovený pomer a z odôvodnenia nevyplýva iné, musí ísť o plnú náhradu trov konania.

41. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje vecnú správnosť uznesenia súdu prvej inštancie v napadnutej časti trov konania, v dôsledku čoho postupoval procesným postupom v zmysle § 387 ods. 1 CSP a uznesenie ako vecne správne potvrdil.

42. Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného v časti smerujúcej proti výroku o zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom, pričom namieťa, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom a prišlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že nebol vyzvaný na vyjadrenie sa k späťvzatiu žaloby žalobcom považuje súd odvolanie za neopodstatnené. Odvolací súd súhlasí, že súd prvej inštancie mal správne žalovaného vyzvať, aby sa k späťvzatiu žaloby vyjadril, súhlasiac aj s tým, že v danej veci bolo dňa 15. 10. 2020 nariadené pojednávanie, ktoré bolo následne odročené. Je však potrebné poznamenať, že žalovaný bol vyzvaný, aby sa vyjadril k tomu, či si uplatňuje trovy konania v dôsledku späťvzatia žaloby, na čo žalovaný reagoval podaním adresovaným súdu, že si trovy konania uplatňuje a zároveň vyjadril aj súhlas so zastavením konania. Takýmto konaním žalovaného prišlo k naplneniu potreby vedieť či žalovaný so späťvzatím súhlasí. Žalovaný teda svojím vyjadrením súhlasu so zastavením konania, hoci tak učinil bez priamej výzvy prvoinštančného súdu, nemožno konštatovať, že by na jeho strane prišlo k odňatiu možnosti konať pred súdom alebo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže svoj súhlas jednoznačne a nad mieru všetkých pochybností vyjadril.

43. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

44. Podľa § 386 písm. b/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

45. Pokiaľ však ide o prípustnosť odvolania žalovaného v časti výroku, ktorým súd prvej inštancie konanie zastavil, odvolací súd poukazuje na to, že Civilný sporový poriadok priznáva právo na podanie odvolania predovšetkým stranám sporu. Aby podané odvolanie vyvolalo zamýšľané následky, t. j., aby došlo k jeho vecnému prejednaniu odvolacím súdom, musí spĺňať všetky podmienky predpísané zákonom, ktoré možno rozdeliť na objektívne podmienky, ktorými sú prípustný predmet odvolania, včasnosť podania odvolania a náležitosti odvolania, a subjektívne podmienky, medzi ktoré patrí osoba oprávnená na podanie odvolania. V súvislosti so subjektívnou podmienkou týkajúcou sa osoby oprávnenej na podanie odvolania možnosť podania odvolanie prislúcha len tej strane, ktorej bola rozhodnutím spôsobená ujma na jeho právach. Pod ujmu treba rozumieť ujmu formálnu aj materiálnu. Pod formálnou ujmu sa rozumie odchylenie výroku od rozhodnutia od posledného podaného návrhu účastníka urobeného vo veci samej, a to k jeho nevýhode, pričom sa navzájom porovnáva ich obsah a rozsah. Meradlom pre posúdenie otázky, či je tu alebo nie je možnosť ujmy, je teda návrh, ktorý strana urobila v konaní na súde prvej inštancie. Materiálna ujma sa určuje tým, či vydané rozhodnutie svojím obsahom znevýhodňuje osobu podávajúcu opravný prostriedok, t. j. či právne účinky rozhodnutia zhoršujú jej právne postavenie (zúžením jej práv, rozšírením jej povinností) a či preto u nej existuje možnosť požadovať na súde vyššej inštancie odchylné rozhodnutie vo svoj prospech.

46. Vzhľadom na to, že rozhodnutie o zastavení konania, ktorým dochádza k skončeniu súdneho konania vzišlo aj zo situácie, že bol žalovaným udelený súhlas, odvolací súd zastáva názor, že nebolo rozhodnuté v neprospech žalovaného, a teda nebolo rozhodnutím súdu prvej inštancie zasiahnuté do jeho subjektívnych práv a nebola mu na nich spôsobená žiadna ujma, v dôsledku čoho je potrebné takto

podané odvolanie odmietnuť procesným postupom podľa § 386 písm. b/ CSP ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

47. Poukazujúc na uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovej časti tohto uznesenia.

48. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, a to tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebolo vyhovené tak odvolaniu žalobcu, ako ani odvolaniu žalovaného, čo znamená, že ich procesný úspech, ako aj neúspech v tomto štádiu konania je v zásade rovnaký, čo odôvodňuje rozhodnutie odvolacieho súdu nepriznať náhradu trov konania žiadnej zo strán.

49. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).